

BESLUT

DATUM: 2026-09-10
AVDELNING: Avdelningen för finansiell stabilitet
DIARIENUMMER: 2026-01130
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

Kontracykliskt buffertvärde (meddelas den 11 september 2026 kl. 09:30)

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar att det kontracykliska buffertvärdet ska vara 2 procent. Buffertvärdet på 2 procent som började tillämpas den 22 juni 2023 ska därmed fortsätta att gälla.

Skälen för beslutet

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 3 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank, riksbankslagen, ska Riksbanken, utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet, bidra till att det finansiella systemet är stabilt och effektivt.

Enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, buffertlagen, ska Riksbanken för varje kvartal beräkna ett kontracykliskt buffertriktvärde, och vid behov fastställa eller ändra ett kontracykliskt buffertvärde.

Enligt 7 kap. 2 § buffertlagen ska Riksbanken följa artikel 136.2 och 136.3 i kapitaltäckningsdirektivet vid bedömningen av lämpligt buffertvärde, och beräkningen av buffertriktvärdet. Det innebär att Riksbanken ska bedöma graden av cykliska systemrisker och bland annat beakta kreditgapet, som avser avvikelser mellan de totala privata skulderna som andel av BNP och deras långsiktiga trend.

Nuvarande buffertvärde bidrar till motståndskraft i en orolig omvärld

Det osäkra omvärldsläget har under en längre tid inneburit förhöjda risker för den finansiella stabiliteten i Sverige. Kriget i Mellanöstern fortsätter att påverka den

globala ekonomin men de ekonomiska effekterna har hittills blivit mindre än vad som initialt befarades. Räntorna på statsobligationer med längre löptid har i många länder fortsatt att stiga, bland annat till följd av förväntningar om högre styrräntor och försämrade statsfinansiella utsikter. Trots högre marknadsräntor och fortsatt geopolitisk oro har de globala finansiella förhållandena varit ungefär oförändrade under de senaste månaderna. Samtidigt är riskaptiten på de finansiella marknaderna fortsatt hög. Riskpremierna på flera finansiella tillgångar är på relativt låga nivåer och de globala aktiemarknaderna har utvecklats starkt, även om de präglas av volatilitet, bland annat kopplat till implementeringen av AI och värderingar av AI-företag. De höga tillgångsvärderingarna, tillsammans med förväntningar kring AI:s potential, har bidragit till att flera stora AI-relaterade företag kunnat ta in betydande mängder kapital, inte minst genom nya lån. Sammantaget finns det några fler tecken på ökad riskuppbbyggnad i det globala finansiella systemet jämfört med under våren.

Den svenska konjunkturen fortsätter stärkas.¹ BNP-tillväxten under andra kvartalet har varit starkare än Riksbankens senaste prognos i juni. Därtill har stämningsläget bland både hushåll och företag förbättrats tydligt under sommaren. Utvecklingen på arbetsmarknaden var något svagare än förväntat det andra kvartalet och sammantaget är bedömningen att det fortsatt finns lediga resurser. Svensk ekonomi har hittills visat sig motståndskraftig mot ogynnsamma händelser i omvärlden, och det finns i grunden goda förutsättningar för en fortsatt god ekonomisk tillväxt där hushållens och företagens inkomster stärks. Men kriget i Mellanöstern gör de ekonomiska utsikterna fortsatt osäkra.

Hushåll och företag har god tillgång till finansiering och möter fortsatt förhållandevis gynnsamma lånevillkor. Bankernas utlåning till både hushåll och företag fortsätter att växa något snabbare, men tillväxttakterna är ändå på måttliga nivåer. Företagens upplåning via obligationsmarknaden, särskilt i utländsk valuta, har utvecklats svagare än deras upplåning från svenska banker. Svenska banker uppvisar tecken på en fortsatt hög vilja att öka sin utlåning till företag, vilket kan bidra till en högre utlåningstillväxt framöver. För hushållen sammanfaller kredit-tillväxten relativt väl med utvecklingen av bostadspriserna, som under året fortsatt att växa något snabbare. Dessutom finns det tecken på att hushåll väljer högre belåningsgrader efter lättnaden i de låntagarbaserade makrotillsynsåtgärderna, vilket på sikt kan innebära att allt fler hushåll blir sårbara. Därtill har en historiskt hög andel av hushållen bolån med rörlig ränta.

Under andra kvartalet 2026 steg den samlade skuldsättningen hos hushåll och företag något i förhållande till BNP och inkomster. Den privata sektorns totala skulder uppgick då till drygt 145 procent av BNP, vilket är drygt 1 procentenhet lägre

¹ Se Penningpolitisk uppdatering, augusti 2026, Sveriges riksbank.

än motsvarande period föregående år. Kreditgapet, som visar hur mycket de totala skulderna i förhållande till BNP avviker från sin långsiktiga trend, är fortsatt tydligt negativt men steg något ytterligare till -18,2 procent och buffertriktvärdet låg därför kvar på 0 procent.² Riksbankens indikator för cyklisk systemrisk minskade något under andra kvartalet, delvis till följd av lägre räntekvoter hos hushåll och företag. Indikatorn är därmed fortfarande på en låg nivå och visar begränsade tecken på en riskuppbyggnad.³ Sammantaget tyder utvecklingen på att det i dagsläget inte sker en tydlig uppbyggnad av cykliska systemrisker kopplade till den privata sektorns lån i Sverige. Riksbankens bedömning om cykliska systemrisker i Sverige är därmed i huvudsak oförändrad jämfört med den som gjordes i Finansiell Stabilitetsrapport 2026:1 från maj.⁴ Utvecklingen i omvärlden medför dock risker, vilka kan påverka Sverige om de materialiseras.

Det svenska banksystemet har överlag en god motståndskraft, främst tack vare att bankerna är lönsamma, har god likviditet och betydande kapitalbuffertar. Kapitalkraven bedöms inte heller begränsa bankernas handlingsutrymme, vilket talar för att bankerna har kapacitet att upprätthålla kreditutbudet till realekonomin. Riksbanken tillämpar en positiv neutral nivå för det kontracykliska buffertvärdet under perioder när cykliska systemrisker inte byggs upp eller är förhöjda. Nuvarande buffertnivå, som motsvarar den positiva neutrala nivån, ger förutsättningar att sänka kravet vid behov, om det svenska banksystemet skulle påverkas mer påtagligt av den osäkra omvärldsutvecklingen eller av andra störningar. Eftersom det i dagsläget inte finns en tydlig uppbyggnad av cykliska systemrisker i Sverige samtidigt som banksystemet visar god motståndskraft, bedömer Riksbanken sammantaget att det kontracykliska buffertvärdet ska vara oförändrat på, den av Riksbanken bedömda neutrala nivån, 2 procent.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Anna Seim, och Göran Hjelm) efter föredragning av rådgivare Maria Sjödin och seniora ekonomen Niclas Olsén Ingefeldt. I den slutliga handläggningen har chefen för avdelningen för finansiell stabilitet Olof Sandstedt och tillförordnad biträdande avdelningschef Mattias Erlandsson medverkat. Riksbanken har inför detta beslut även samrått med Finansinspektionen.

² Kreditgapet beräknas enligt Baselkommitténs standardmetod och buffertriktvärdet beräknas utifrån kreditgapet. Se BCBS (2010) "Guidance for national authorities operating the countercyclical capital buffer", December 2010, BCBS. Enligt denna metod innebär ett kreditgap under 2 procent att buffertriktvärdet uppgår till 0 procent.

³ Indikatorn för cyklisk systemrisk baseras på metoden i Lang m.fl. (2019), "Anticipating the bust: a new cyclical systemic risk indicator to assess the likelihood and severity of financial crises", *ECB Occasional Paper Series*, No 219. Indikatorn har dock anpassats för att bättre spegla svenska förhållanden och svenska data.

⁴ För en bredare beskrivning se Finansiell stabilitetsrapport 2026:1, maj 2026, Sveriges riksbank.